

STILLBILDER

Jag tänker på det där uttrycket att en bild etsar sig fast på näthinnan och ibland gör det ju nästan det. Som till exempel om man har tittat länge på något och sedan sluter ögonen så finns bilden kvar. Som, till exempel, när jag har kört mellan Skellefteå och Uppsala, så ser jag vägar och bilar och backar och mittstreck när jag lagt mig på kvällen för att sova.

För många år sedan hörde jag en predikan som kanske inte etsade sig fast på näthinnan men i minnet. Det var en jordnära person som pratade om lingonplockning och jämförde den med bibelläsning.

”På samma sätt”, sa han, ”som man bara ser röda prickar när man lagt sig efter en dag i lingonskogen – ska man se bibelordet framför sig när man sluter ögonen. Det vi fäster blicken på när vi är vakna ser vi också när vi blundar.”

Att ha Gudsordet för sina ögon när man sluter dem, förutsätter förstås att man haft ögonen där i vaket tillstånd.

Ibland kan det vara människor eller situationer som också sätter sig fast. De fastnar kanske inte på näthinnan utan lägger sig snarare i själens och minnenas bildarkiv. Där städar man sällan och bilderna man ser för sin inre blick kan vara helt inaktuella. Men man kan hålla fast vid dem ändå. Ibland av bara farten – ibland som en medveten handling. Man VILL ha en viss uppfattning om någon eller något.

Det här är en påhittad situation som skulle kunna vara sann:

Några grannar sitter och pratar. Plötsligt nämner någon Kalle K som nyss flyttat till området.

- Jasi, säger en, då får vi inte nå lugna nätter framöver, det säger jag bara. För den där han är pigg på flaskan han. Vi jobba ihop på 80-talet och det var hemskt så han missskötte sig.
- Är det samme Kalle K som var gift med hon den där från Lövånger, frågar en annan.
- Jo det är samma, vet nån. Men de är nog skilda för han var ju inte alls snäll mot na ... för jag såg na på ICA, ja det är nog några år sen nu, men då var hon alldeles blåslagen i ansiktet.

Sådär kan det fortsätta och ofta har någon, något nytt att lägga till ...

Vad ingen i sällskapet vet – eller ens skulle vara intresserade att ta reda på, är att Kalle K är nykterist sedan sjutton år tillbaka. Hans hustru, hon från Lövånger, har gått ner till halvtid sen hon fick en lättare infarkt och föll av cykeln för ett antal år sedan. Tillsammans har de lagt ner mycket tid och kärlek bland ungdomar som varit på glid.

De där inre bilderna kan även ha ett stråk av smärta eller bitterhet för att man blivit sårad eller sviken. Kanske inte bara en utan många gånger.

I nära relationer kan det vara konflikter lite då och då och av olika svårighetsgrad. De flesta är nog lättlösta men ibland kan de bli till svåra och djupa sprickor.

Men om det t ex handlar om en chef, en pastor eller myndighetsperson som har behandlat en riktigt illa – så är det inte alltid lätt att komma åt med sin kritik, sin smärta eller vrede. Försöker man så har den andre ofta ryggen fri. Personen kanske till och med är omätligt populär och skulle "sanningen" då komma upp till ytan, så är det lätt att räkna ut vem som skulle dra det kortaste strået.

När man blir SÅRAD och BESVIKEN

Sedan jag blev kristen i början av åttitalet, har jag varit i den här situationen några gånger. Både genom chefer, pastorer och predikanter – eller nån som jag sett som mer "andlig" än jag.

Besvikelsen, förtvivlan eller förvirringen vändes inte bara mot mig själv, utan mot Gud. För det måste väl vara Han som låg bakom. För den som är en "Guds tjänare" hör väl från Gud eller ...?

Det har varit långa perioder av ältande och försök att förstå. Jag har rannsakat och anklagat mig själv; mått illa när jag träffat dem; undrat över var Gud är i allt och om han verkligen ville ha mig eller om jag bara var nåt som katten släpat in. Ett tag kändes det om jag blivit frälst av ett misstag. "Hoppsan kom hon med också – det var inte meningen!"

Om man i grunden har en risig självbild så lockar den till sig personer som vill trycka ner en ytterligare. Som om de känner på sig att "här är nån som låter sig trampas på". Men den drabbade kan också vara alltför känslig och kan göra en hönsgård av en fjäder.

När det gått några år så hamnade i ett sånt här läge igen. Trots att det som nu kastades mot mig var fulare än det tidigare, så berörde det mig inte lika mycket som förr. Till att börja med blev jag framförallt förvånad över den andras beteende och tyckte inte att jag tog så illa vid mig.

Jag bemötte angreppet och förklarade min ståndpunkt på ett sakligt men vänligt sätt. Men det kom mer och jag kände hur ett agg började växa fram.

Jag fnös i fortsättningen, när denne sa något från den kristna estraden. Trovärdigheten var borta och förtroendet var brutet.

Nån månad senare gjorde den andre ett försök att släta över utan att egentligen be om ursäkt. Jag laddade för att säga ett sanningens ord men något hände så det blev aldrig sagt. Tillfället att visa hur fel jag blivit behandlad, gick mig förbi. Tack och lov! För även om jag anser att någon betett sig illa, så behöver jag inte gå ner på samma låga nivå. Där vinnas inga segrar!

Visst har jag ibland blivit arg och slängt ur mig riktigt dumma saker men ofta har jag en vakt vid min mun som hindrar orden i tid! Det blir ingen god frukt av att man svarar med samma mynt.

Genom sådana här situationer insåg jag något som jag hade svårt att acceptera:

Det kan vara så att jag aldrig får upprättelse! Att den som sårat mig djupt, aldrig kommer att be mig om förlåtelse. Det kan till och med vara så illa att den här personen inte ens har förstått hur sårad och ledsen jag blivit.

Jag insåg att jag inte kunde kräva, eller ens hoppas på, att den andra skulle komma till nån sorts besinning eller insikt.

Man kan ha rätt i sak och få andra att hålla med om att "den där sketna typen verkligen borde få känna hur det känns"! Vi kan samla en ring av tyckare omkring oss såna här gånger men Bibeln säger. "Sitt inte där bespottare sitter".

VIKTEN AV ATT KUNNA FÖRLÅTA

Jag fick snällt böja mig under Guds ord: "Förlåt som ni själva har blivit förlåtna!" Så inför Gud har jag förlåtit dem även om de inte ens anser sig ha gjort fel. Jag insåg att oförlåtelse och bitterhet drabbar mig själv mest och att den som sårat kan få ett bra och lyckligt liv, medan mitt liv fastnat.

Under en tid trodde jag att om man förlät, så var man tvungen att lita på den personen igen, vilket jag hade svårt att göra. Jag vill förklara det såhär:

Vilken relation det än handlar om, så kan förlåtelsen ses som grunden på ett hus men det krävs både väggar och tak för att det ska vara beboeligt igen! Grunden läggs när den som känner sig oförrättad bestämmer sig för att förlåta (även om den andra aldrig ser ett behov av att bli förlåten). Men det som brutits vad gäller vänskap, förtroende, trovärdighet eller vad det vara må ... repareras inte av ordet "Förlåt!". Ett förtroende bygger man upp. Det kommer inte för att man knäpper med fingrarna.

Kanske stärks relationen av vad som hänt men den kan också ha brutits eller förändrats. Huvudsaken är att det inte finns kvar minsta uns av bitterhet eller agg från den som blivit sårad.

De jag idag kan möta av dem som sårat mig, har jag en naturlig och avslappnad relation till och jag kan tänka på dem med värme. Men det har krävts något för att nå dit.

Det kan även vara så att båda har behandlat varandra illa. Men om så är – så har man bara ansvar för sin egen roll i sammanhanget – oavsett vem som började. Det är dumt att tjurigt vänta på att den andra ska säga "Förlåt!" först!

Om man ensam har varit dum så är det uppenbart vet som bör be om förlåtelse!

Det är bra att vara snabb att både förlåta och att be om förlåtelse. En dag kan det vara för sent!

Avslutar med en dikt av Nils Bolander (1902-1959).

Som ett lackstänk

*Som ett lackstänk på handen
bränner i själen ett giftigt ord,
som jag en gång slungade ut
mot någon som nu är jord*

*Sinnet brusade över.
orden blev mördande, vassa stick.
innan han – utan att svara –
vände mig ryggen och gick.*

*Aldrig vill svedan sluta,
hur jag än plåstrar om mitt sår
Sedan den nesliga gången
är det snart trettio år*

*Frö från den giftiga blomman
som heter Gallört och Bitterhet
slår så djupa rötter
hur man än gömmer det*

*Som ett lackstänk – O hör mig
du som sover i tystnadens mull.
Tillgiv mig ordet som smärtar
för Kristi kärleks skull!*

*Därför att himlabarnet
föddes i detta trätorum
lyser försoningens stjärna
över vår mörka slum.*